

Ambitie 1

Inzet: Ieder kind dat in een gezin met een laag inkomen opgroeit kan meedoen

Er wordt ingezet op het bereiken van 100 procent van de gezinnen in de bijstand en 70 procent van de werkende gezinnen die een laag inkomen hebben in 2021

Actie	Stand van zaken	Wanneer
Bereik gemeenten tweejaarlijks in kaart brengen, startend in 2021.	Er worden met gemeenten, de VNG, SAM& en Divosa afspraken gemaakt over de wijze waarop het bereik het best gemonitord kan worden. Ook wordt er met deze partijen bekeken of het ontsluiten van gegevens – en zo ja welke gegevens – van het CBS en/of andere partijen zoals het SCP, CPB en de Belastingdienst voor gemeenten behulpzaam kan zijn om het bereik te vergroten. In 2021 zal er aangesloten worden op de eindevaluatie Bestuurlijke afspraken Rijk VNG over kinderen in armoede.	Q3 en Q4 2019 Q1 2021
Tussentijds inzichtelijk maken voortgang bestuurlijke afspraken Rijk-VNG kinderen in armoede (uitwerking motie Bruins c.s.).	Er wordt een offerte uitvraag voorbereid waarin voortbouwend op de constatering uit de tussentijdse evaluatie 'Inzet extra middelen kinderen in armoede' (Bureau Bartels, 2018) een verdiepende rondvraag wordt gedaan onder een steekproef van gemeenten (voorlopers, middenmoot en achterblijvers) om de voortgang t.a.v. inzet middelen, bereik en effect inzichtelijk te maken. De uitkomsten worden gebruikt als input voor het ondersteuningstraject voor (kinder)armoedebeleid binnen gemeenten, zodat er een leereffect uit volgt.	Q1 2020 worden de uitkomsten verwacht
Gemeenten worden ondersteund bij de vormgeving van de integrale ondersteuning aan gezinnen met kinderen in armoede (ook werkenden) en het vergroten van hun bereik.	Met dit ondersteuningstraject: <ul style="list-style-type: none"> • worden gemeenten ondersteund om met de aanbevelingen uit het Bureau Bartels onderzoek naar de bestuurlijke afspraken VNG en Rijk aan de slag te gaan; • wordt er uitwerking gegeven aan de toegezegde handreiking (integrale) aanpak kinderarmoede; • worden gemeenten ondersteund in het bereiken van ambitie 1 "het bereiken van 100 procent van de gezinnen in de bijstand en 70 procent van de werkende gezinnen die een laag inkomen hebben in 2021"; • wordt er verbinding gelegd met de regionale publiekscampagnes van de Alliantie kinderarmoede; • worden goede voorbeelden in beeld gebracht en verspreid. De VNG, de Kinderombudsman, NCJ, GGD GHOR, Leergeld Nederland, PO- en VO Raad, de Beroepsvereniging voor klantmanagers en Alliantie Kinderarmoede zijn betrokken bij het opstellen en de uitvoering van het plan. Trekker: Divosa.	Start Q3 2019 looptijd tot eind 2020
Beter toegankelijk maken van het bestaande ondersteuningsaanbod (onder andere vanuit gemeentelijke voorzieningen en vanuit de bij SAM& aangesloten partners) voor kinderen en jongeren die opgroeien in een huishouden met werkende ouders(s) en onder de armoedegrens leven.	Vereniging Leergeld Nederland heeft in het kader van de motie Segers subsidie ontvangen om dit vorm te geven door: <ol style="list-style-type: none"> (1) in te zetten op vergroting bewustwording van deze doelgroep dat er ook voor hen ondersteuningsmogelijkheden zijn; (2) partijen en organisaties beter te mobiliseren en toe te rusten om deze doelgroep te ondersteunen en bereiken. In dit project wordt vanuit het perspectief van het kind en gezin geïnventariseerd wat belemmeringen en knelpunten zijn om te kunnen participeren. Vervolgens ligt de focus op het ontwikkelen van concrete acties en praktische oplossingen. Doel is kinderen en jongeren van werkende armen te bereiken en vooruit te helpen met voorzieningen die het mogelijk maken dat deze kinderen mee kunnen doen.	Start Q3 2019 looptijd tot eind 2020
Ondersteuning (in natura) bieden aan doelgroep 18-21 jarigen om te bevorderen dat zij kunnen deelnemen aan de maatschappij en de negatieve gevolgen van financiële problemen van henzelf of hun ouders tegen te gaan.	Nationaal Fonds Kinderhulp heeft in het kader van de motie Segers subsidie ontvangen om de inzet voor 18 tot 21 jarigen te intensiveren in aanvulling op de huidige ondersteuning van kinderen in armoede door de bij SAM& aangesloten fondsen. Er wordt ingezet op: <ol style="list-style-type: none"> (1) brede consultatie om te bepalen welke hulp deze doelgroep nodig heeft; (2) inzet op verstrekken meer jongerenvoorzieningen in natura. Denk aan kamerinrichting, kosten zelfstandig wonen, laptops en sport. 	Start Q3 2019 looptijd tot Q4 2020
Borgen en continueren bereik kinderen en jongeren met een breed pakket aan voorzieningen in natura. O.a. door intensivering van de samenwerking tussen de lokale SAM& organisaties, gemeenten en diverse lokale partijen.	Vereniging Leergeld Nederland, Nationaal fonds kinderhulp en Jarige Job hebben hiervoor in het kader van de motie Segers subsidie ontvangen. Daarnaast werkt SAM& aan een campagne kinderarmoede.	Start Q3 2019 looptijd tot Q4 2020 Verwachte start Q1 2020

Ambitie 2

Inzet: Het aantal huishoudens met kinderen dat te maken heeft met een laag inkomen laat de komende jaren een dalende trend zien

Actie	Stand van zaken	Wanneer
Periodiek inzicht in het aantal gezinnen in armoede.	<p>CBS komt naar verwachting eind 2019 met cijfers over 2018.</p> <p>Het SCP heeft een daling van het aantal mensen in armoede gerapporteerd over 2017 in het recent uitgebrachte Armoede in Kaart. Dit is een daling die al sinds 2013 is ingezet en dus ook in 2017 zich heeft doorgezet.</p> <p>Het aantal kinderen in armoede ligt in 2017 op 272.000 ofwel 8,1% van het totaal aantal kinderen tot 18 jaar.</p>	Q4 2019
Verhogen besteedbaar inkomen ouders met een laag inkomen.	<p>In het regeerakkoord is afgesproken dat het kabinet verschillende maatregelen neemt om de koopkracht van ouders te ondersteunen. Zo is in 2019 de kinderbijslag en de zorgtoeslag voor paren verhoogd. Daarmee bieden we ouders met een laag inkomen extra ondersteuning met de kosten van kinderen en zorg. Daarbij verhoogt het kabinet de algemene heffingskorting en de arbeidskorting. Hierdoor houden werkenden meer over van hun loon en krijgen uitkeringsgerechtigden een hogere netto-uitkering.</p> <p>Bovenop de afspraken uit het regeerakkoord is in de augustusronde afgesproken om de lasten nog verder te verlagen. In 2020 zal het twee schijvenstelsel ingevoerd worden en zullen de heffingskortingen nog verder omhoog gaan.</p> <p>Specifiek voor personen met lage inkomens zal de zorgtoeslag verhoogd worden en vervalt de harde afbouwgrens in de huurtoeslag. Zij profiteren ook van de hogere algemene heffingskorting die ook weer doorwerkt in een hogere netto-uitkering.</p> <p>Over twee tot drie jaar kunnen we uit de armoedecijfers afleiden of deze maatregelen effect hebben gehad, omdat de bovengenoemde cijfers terugkijken.</p>	Tot en met 2021

Ambitie 3

Inzet: Er komt periodiek kwalitatief inzicht in de brede kansarmoede onder kinderen

Actie	Stand van zaken	Wanneer
Het verkrijgen van kwalitatief inzicht in kinderarmoede om te duiden hoe armoede samenhangt met problemen op verschillende leefgebieden van kinderen.	<p>Het onderzoek is in voorbereiding.</p> <p>Onderzoek zal worden uitgevoerd door een extern onderzoeksbureau.</p> <p>Belangrijk onderdeel in het onderzoek is het beschrijven van enkele diepgaande casussen die de complexiteit van de problematiek in beeld brengen.</p> <p>Het perspectief van het kind staat centraal en gekeken wordt naar welke problemen kinderen tegenkomen en hoe zij die ervaren, met welke intensiteit en met welke persoonlijke gevolgen. Het werven en in beeld brengen van kinderen zal met de nodige zorg geschieden. Verder geeft het onderzoek ook inzicht in de belemmeringen die er zijn om tot integrale aanpak te komen en welke oplossingen er mogelijk zijn.</p> <p>Bij het onderzoek en de uitwerking van mogelijke oplossingen wordt een brede kring van experts betrokken onder meer uit departementen, gemeenten, Divosa, fondsen, scholen en andere relevante maatschappelijke organisaties.</p> <p>Op de uitkomsten van het onderzoek wordt een inhoudelijke beleidsreactie gemaakt met eventuele voorstellen voor het verbeteren van de integrale aanpak. Deze inhoudelijke beleidsreactie wordt in 2021 in samenhang met de resultaten van de andere ambities aan de Eerste- en Tweede Kamer aangeboden.</p>	Duur onderzoek: Q4 2019 tot Q4 2020.
Omgaan met armoede op scholen en versterking samenwerking scholen, gemeenten en de landelijke armoedepartijen.	<p>SZW en OCW/ programma Gelijke Kansen Alliantie werken samen om scholen te ondersteunen om armoede te signaleren en er beter mee om te gaan.</p> <p>Het eerste product uit die samenwerking is een in juni 2019 uitgebrachte brochure met aansprekende voorbeelden van hoe scholen in de huidige situatie omgaan met signalen van armoede.¹</p> <p>Thans loopt een pilot in een aantal scholen in de regio van Rotterdam en Groningen. Op basis hiervan komt in voorjaar 2020 een handreiking beschikbaar over hoe scholen invulling kunnen geven aan signaleren van armoede, hoe zij ouders met een hulpvraag goed kunnen doorverwijzen en hoe zij op het niveau van de school sociale steun kunnen bieden aan ouders en leerlingen.</p> <p>SZW en OCW starten, na het beschikbaar komen van de handreiking in 2020, een vervolgtraject waarbij het accent komt te liggen op het versterken van de ketensamenwerking en het bevorderen van de samenwerking van scholen met gemeenten en de vier landelijke armoedepartijen. Scholen staan niet alleen in de aanpak van armoede, zij kunnen de armoede in de gezinnen niet oplossen. We sluiten aan op de mogelijkheden van het lokale armoedebeleid van gemeenten en armoedefondsen om een integrale aanpak van armoede te bevorderen.</p> <p>Een verdere versterking van de lokale aanpak van armoede binnen de driehoek van gemeenten, scholen en maatschappelijke organisaties geeft een verdere invulling aan de ambitie 1 (dat alle kinderen mee doen) en 3 (een integrale aanpak van armoede). Momenteel zijn wij in gesprek met de betrokken partijen om het voorstel verder te concretiseren.</p>	Loopt. Verdere versterking vanaf Q2 2020.

¹ Brochure Omgaan met armoede op scholen is terug te vinden op:

Ambitie 4

Inzet: Periodiek een kwalitatief overzicht bieden van goede voorbeelden en initiatieven van gemeenten en andere lokale en nationale organisaties gericht op het voorkomen van armoede onder kinderen en de negatieve gevolgen daarvan voor kinderen

Actie	Stand van zaken	Wanneer
In beeld brengen goede voorbeelden aanpak armoede onder kinderen.	Er is al veel onderzocht op het gebied van armoede. Er wordt al veel gedaan rondom de bestrijding van armoede. Maar het verspreiden en daadwerkelijk landen en gebruiken van al deze kennis vraagt continu aandacht. Dit is onderdeel van het eerder genoemde ondersteuningsplan van de VNG en Divosa. Daarnaast zullen de ingezette acties bij lijn 1 en 3 ook inzicht in goede voorbeelden bieden.	Beoogde start Q3 2019 looptijd tot eind 2020